

Fővárosi Ítéltábla
9.Pf.20.526/2018/4/II.

A Fővárosi Ítéltábla a Németh H. Gábor és Társai Ügyvédi Iroda (**felperesi jogi képviselő címe**, ügyintéző: dr. Németh H. Gábor ügyvéd) által képviselt **I.rendű felperes neve** (I.rendű felperes címe fszt. 2.) I. rendű, **II.rendű felperes neve** (II.rendű felperes címe) II. rendű, **III.rendű felperes neve** (**III. rendű felperes címe**) III. rendű és **IV.rendű felperes neve** (**IV. rendű felperes címe**) IV. rendű felpereseknek - a Dr. Maschefszy Ügyvédi Iroda (fél címe 2, ügyintéző: dr. Kovács Zoltán István ügyvéd) által képviselt **alperes neve** (**alperes címe**) alperes ellen **folyószámla követelés** iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2018. február 20. napján meghozott 28.P.21.885/2016/43. számú ítélete ellen a felperesek 45. sorszámon előterjesztett fellebbezése folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az I. rendű felperest 190.000 forint (százkilencvenezer) + áfa, a II. rendű felperest 590.000 (ötszázkilencvenezer) forint + áfa, a III. rendű felperest 61.000 (hatvanegyezer) forint + áfa és a IV. rendű felperest 26.000 (huszonhatezer) forint + áfa másodfokú perköltség 15 napon belüli megfizetésére kötelezi az alperes javára.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Elsődleges keresetében az I. rendű felperes 12.187 EUR és 31.497 USD, a II. rendű felperes a 92.445 EUR, 5.454.000 forint és 8.067 USD, a III. rendű felperes 12.198 EUR, míg a IV. rendű felperes a 5.027 EUR tőke, valamint ezen összegek után az I-III. rendű felperesek 2011. szeptember 7. napjától, míg a IV. rendű felperes 2011. szeptember 12. napjától a kifizetés napjáig járó, a polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 301. §-ának (1) bekezdése szerinti késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

Eshetőleges másodlagos, harmadlagos és negyedleges kereseti kérelmében az I. rendű felperes 37.413,3 EUR, a II. rendű felperes 60.123,79 EUR és 459.298,84 forint, továbbá 10.339,36 USD, a III. rendű felperes 6.953,36 EUR és 1.072.565 forint, a IV. rendű felperes pedig 956,15 EUR és ezen összegek törvényes kamatainak megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

Elsődleges keresetüket azzal indokolták, hogy követelésük számlakövetelés címén áll fenn, mivel az alperes a szabályszerűen kiállított, a Ptk. 532. §-ának (2) bekezdése szerinti egyenlegközlő tartalmát nem kifogásolta, így a korábbi egyes követelések megszűntek, és helyükbe a folyószámla-egyenleg lépett. Lényegében az alperes rendszerében nyilvántartott egyenleg és az alperes munkavállalója által közölt egyenleg különbözetét kérték.

Másodlagos kereseti kérelmükben az alperessel létrejött bizományosi szerződés alapján adott valamennyi megbízást támadták tévedés, és megtevesztés címén, mert az alperes munkavállalója nem tájékoztatta őket megfelelően egyenlegükről, tevékenységük valós eredményeiről, ezért a

befektetések valós kockázatát nem tudták felmérni. Keresetük összecszerűségét az általuk befizetett és a kivett összegek különbözetében jelölték meg.

A harmadlagos kereseti kérelmüket azzal indokolták, hogy az alperesnek adott bizományosi megbízás alapján kötött ügyleteket a Ptk. 508. §-ának (3) bekezdése alapján visszautasítják, mivel az alperes nem az ő érdekeiknek megfelelően járt el akkor, amikor olyan kockázatos ügyletekre adott lehetőséget, amelyek valós kockázatáról nem kaptak tájékoztatást. Keresetük összecszerűsége körben szintén a befizetett és a kivett pénzösszegek különbözete volt.

Negyedleges kereseti kérelmüket arra alapították, hogy az alperes megszegte a bizományosi szerződésben foglalt tájékoztatási kötelezettségét, ezért információk hiányában olyan ügyletekre adott megbízást, amit megfelelő információk birtokába nem tettek volna meg. Ezáltal káruk keletkezett, amely összecszerűségében a befizetett és kivett összegek különbözetével egyenlő.

Az alperes a keresetek elutasítását kérte.

Ellenkérelmének indokolásában kifejtette, hogy bár alkalmazottja hamis számlakivonatokat adott a felpereseknek, a felperesek azonban hozzáfértek az elektronikus nyilvántartáshoz, így amennyiben kétségük volt anyagi helyzetüket illetően, egyeztetést kezdeményezhettek volna. Az elsődleges keresettel a felperesek lényegében olyan egyenleget követelnek az alperesen, amely nem áll rendelkezésre.

A másodlagos kereseti kérelem kapcsán kifejtette, hogy az elektronikus rendszeren keresztül pontos képük lehetett a felpereseknek a valós egyenlegről és az egyes ügyletek eredményéről, a tényleges kockázatokról, így nem áll fenn megtévesztés.

A harmadlagos kérelem körében kifejtette, hogy valamennyi megbízást megfelelően teljesítette, így nincs helye az általa mint bizományos által kötött szerződések visszautasításának.

A negyedleges kérelemmel kapcsolatban szintén arra utalt, hogy a felperesek az elektronikus rendszeren keresztül tisztában voltak valós egyenlegükkel. Amennyiben a papíralapú okiratok alapján tapasztalt eltérés miatt kétségük volt az egyenleggel kapcsolatban, egyeztetést kellett volna kezdeményezniük.

Az elsőfokú bíróság a Fővárosi Ítéltábla 28.Pf.20.834/2015/9. számú, a 28.P.21.039/2015/5. számon született korábbi elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyező végzése folytán megismételt eljárásban hozott ítéletével a felperesek keresetét elutasította. Az I. rendű felperest 1.622.368 forint, a II. rendű felperest 3.568.636 forint, a III. rendű felperest 529.808 forint, a IV. rendű felperest pedig 218.926 forint perköltség 15 napon belüli megfizetésére kötelezte az alperes javára.

Ítéletének indokolásában kifejtette, hogy a másodfokú bíróság nem részítéletet, hanem hatályon kívül helyező végzést hozott, ezért a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 212. §-a alapján anyagi jogi értelemben az elsődleges kereseti kérelemről sem döntött, így az elsőfokú bíróságnak a megismételt eljárásban erről is döntenie kellett. E körben megállapította, hogy a felperesek ügyfélszámlái a Ptk. 531. §-ának (1) bekezdése szerinti folyószámlának is tekinthetők. Álláspontja szerint a perben valójában nem volt jelentősége annak, hogy az alperes alkalmazottja által küldött tájékoztatások tartalmilag egyenlegközlésnek minősülnek-e, ugyanis az alperes az I., II. és III. rendű felperesekkel 2015. szeptember 21. napján, a IV. rendű felperessel pedig 2015. szeptember 22. napján a Ptk. 532. §-ának (1) bekezdése szerinti 15 napos határidőn belül közölte a valós egyenleget, amely lényegében az alperes alkalmazottja által korábban küldött tájékoztatásokkal kapcsolatos kifogásnak minősült. A határidőben történt kifogásolásból következően a felperesek folyószámla-egyenlege nem léphetett a korábbi követelések helyébe, és így önmagában erre nem alapozhatnak igényt a felperesek.

A másodlagos kereseti kérelemmel kapcsolatban megállapította, hogy a felperesek által kitöltött DIFIM tesztek alapján az alperes joggal feltételezte, hogy a felperesek megfelelő pénzügyi ismeretekkel rendelkeznek, a tőkeáttételes ügyleteket ismerik, ezért nem volt külön tájékoztatási

kötelezettsége az ilyen típusú ügyletek kockázatairól, vagy a nyitott pozíciók aktuális értékéről, illetőleg az egyes tranzakciók eredményéről. A szakvélemény alapján megállapította, hogy nem lehet kétséget kizáróan bizonyítani azt, hogy a felperesek milyen tartalmú tájékoztatást kaptak az alperestől, ezért az sem állapítható meg, hogy az alperes egyáltalán megtevesztette-e a felpereseket, és ha igen, akkor mivel. Erre tekintettel a másodlagos kereseti kérelem is alaptalan.

A harmadlagos kereseti kérelem körében kifejtette, hogy a tőkeáttételes a ügyletek, amelyek megkötésére a felperesek megbízást adtak, és amelyekről a MiFID tesztben úgy nyilatkoztak, hogy azokról megfelelő ismeretekkel rendelkeznek, kifejezetten kockázatos pénzügyi műveletek, amelyeknek jövőbeli eredményességére semmilyen módon nem lehet következtetni a már lezajlott ügyletek eredményességéből. Éppen ezért az üzleti döntések meghozatalakor nincsen jelentősége a múltbéli ügyletek eredményességének és a többi nyitott pozíció aktuális értékének sem. Tehát nem állhat fenn okozati összefüggés a múltbéli ügyletekkel kapcsolatos esetleges téves tájékoztatás és a felperesek üzleti döntéseinek meghozatala között. Ebből következően nincs helye a megbízások alapján kötött ügyletek visszautasításának ezen esetleges téves tájékoztatásra alapozottan.

A negyedleges kérelem tárgyában is arra utalt az elsőfokú bíróság, hogy nem állapítható meg, hogy az elektronikus rendszeren keresztül a felperesek téves tájékoztatást kaptak volna. Az adatbázis utólagos módosítása a szakvélemény alapján nem zárható ki, azt azonban a felpereseknek kellett volna bizonyítaniuk, hogy ezzel kapcsolatban az általuk állított kárt szenvedték el. A tőkeáttételes ügyletek jellege miatt a múltbéli ügyletekkel kapcsolatos téves tájékoztatás nem hathat ki a jövőbeli ügyletek eredményességére, ezért a bíróság a negyedleges kereseti kérelmet is elutasította.

Az ítélet elleni fellebbezésükben a felperesek elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását kérték a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján akként, hogy a bíróság keresetüknek megfelelően marasztalja az alperest. Másodlagosan kérték az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását a Pp. 252. §-ának (2) bekezdése alapján. Kérték egyúttal az alperes első- és másodfokú perköltségben marasztalását azzal, hogy jogi képviselőjük áfakörbe tartozik.

Az elsődleges kereseti kérelem körében kifejtették, hogy az elsőfokú bíróság tévesen jutott arra a következtetésre, hogy az alperest is megillette a kifogásolás joga a Ptk. 532. §-ának (2) bekezdése alapján. Ugyanis ez a jog valójában kizárólag azt a felet illeti meg, akivel az egyenleget közölték. Márpedig a felperesek a velük közölt egyenleget nem kifogásolták, az tehát az alapjául szolgáló tételek helyébe lépett. Így ezen az alapon a felperesek keresetének helyt kellett volna adni. Amennyiben az alperes a kifogásolhatta volna is a saját egyenlegét, ezt akkor sem tette meg határidőben, mert esetében nem a Ptk. 532. §-ának (1) bekezdése szerinti 15 napos, hanem az üzletszabályzat 4.6.2 pontja szerinti 8 napos határidő az irányadó. Az elsőfokú bíróság ítéletében ezzel a kérdéssel egyáltalán nem foglalkozott, ezért egyrészt téves álláspontra helyezkedett, másrészt pedig ítélete nem elégíti ki a Pp. 221. §-ának (1) bekezdését.

A másodlagos kereseti kérelem kapcsán az elsőfokú bíróság tévesen rögzítette azt, hogy a felperesek megtevesztésre hivatkoztak volna, igényüket ugyanis tévedésre alapították. E körben az elsőfokú bíróság a bizonyítási terhet megfordítva az alperest kötelezte annak bizonyítására, hogy a felperesek nem megfelelő tájékoztatást kaptak az egyenlegükről, a bizonyítatlanság terhét azonban az ítéletben már a felperesek terhére rőtta, megsértve ezzel a Pp. 3. §-ának (3), 164. §-ának (1) és a Pp. 221. §-ának (1) bekezdését is. Az ítélet ugyanis nem adott számot arról, hogy az elsőfokú bíróság miként látta bizonyítottnak a felperesek elektronikus kereskedési rendszerbe történő belépésével, a végrehajtott lekérdezésekkel, illetőleg azok eredményeivel kapcsolatos adatokat. Különös figyelemmel a beszerzett szakvéleményre, amely azt is rögzíti, hogy az alperes adatbázisának utólagos módosítása sem zárható ki. A bizonyítatlanság terhét nem lehetett volna a felperesekre hárítani. Az e körben tett ítéleti megállapítások egyébként a negyedleges kereseti kérelemmel kapcsolatos indokolással is ellentétben állnak. A szakvélemény alapján, illetve az alperes perbeli

nyilatkozata szerint egyébként sem volt kinyerhető a rendszerből a nyitott pozíciókkal kapcsolatos adat. A nyitott pozíciók értékéről tehát a felperesek nem tudtak tájékozódni. E körben az alperes alkalmazottja által nyújtott információkra voltak kénytelenek hagyatkozni. Az általa nyújtott téves tájékoztatás következtében azonban a felperesek ügyleti döntéseik meghozatalához szükséges alapvető, lényeges információknak nem voltak a birtokában, azaz tévedésben voltak. E szempontból nincs annak jelentősége, hogy a MiFID teszt alapján a felperesek megfelelő pénzügyi ismeretekkel és jártassággal rendelkeztek-e, mert az egyenleggel, a befektetések aktuális értékével kapcsolatos téves tájékoztatás alapján a pénzügyileg leg tájékozottabb személyek sem képesek megalapozott döntést hozni.

A harmadlagos kereseti kérelem körében elsősorban ismét a bizonyítási teher kiosztásával, illetőleg a bizonyíthatatlanság jogkövetkezményeinek levonásával kapcsolatos kifogásaikat adták elő. Kifejtették, hogy az alperes a kockázatokkal kapcsolatos tájékoztatási kötelezettségének sem tett eleget a Ptk. 477. §-ának (1) és 513. §-ának (2) bekezdése, valamint az irányadó ágazati szabály, a Bszt. 43. §-ának (8) bekezdése alapján. A nyitott pozíciókkal kapcsolatos elsőfokú bírósági álláspontból az következik, hogy ezzel kapcsolatban az alperes gyakorlatilag bármikor adhatna téves tájékoztatást, mert az ügysem szolgálhat alapul a későbbi üzleti döntéseknek. Mindezekre tekintettel a felperesek a bizományosi eljárást joggal utasították vissza.

A negyedleges kereseti kérelmükkel kapcsolatban kifejtették, hogy az elsőfokú bíróság e körben már helyesen állapította meg, hogy az alperes nem bizonyította kétséget kizáróan, hogy szerződésszerűen tájékoztatta a felpereseket. Ennek ellenére azonban az elsőfokú bíróság helytelen következtetésre jutott, mert gyakorlatilag az okozati összefüggés bizonyításának a lehetőségét is kizárta az ítélet indokolása szerint. Ezzel szemben a felperesek rögzítették, hogy a megtéríteni kért káruk a Ptk. 205. §-ának (3) bekezdését és a Ptk. 277. §-ának (4) bekezdését sértő alperesi eljárással okozati összefüggésben keletkezett.

Fellebbezési ellenkérelmében az alperes az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperesek másodfokú perköltségben marasztalását kérte azzal, hogy jogi képviselője áfakörbe tartozik.

Kifejtette, hogy a megismételt elsőfokú eljárásban lefolytatott bizonyítás eredményeként az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, abból helyes jogi következtetést vont le. A felperesek keresetlevelük mellékleteként csatolt 2011. szeptemberi valótlán egyenlegeken kívül semmilyen más bizonyítékot nem csatoltak a perben. Semmilyen módon nem igazolták azt, hogy 2011. szeptembere előtt is történtek volna egyenlegközlések. Kifejtette, hogy a felperesek nem minősíthetők laikus fogyasztóknak. Az alkalmazottja által készített valótlán tartalmú egyenlegközlők pedig mint jogszabályba, illetőleg nyilvánvalóan jóerkölcsbe ütköző jognyilatkozatok a Ptk. 200. §-ának (2) bekezdése alapján semmisék és érvénytelenek.

Rámutatott, hogy a felperesek befektetései egészen 2011. augusztus végéig, szeptember elejéig nyereségesek voltak, ekkor fordultak mínuszba. Ez azonban egy lényegesen korábban adott megbízásnak, illetőleg pozíció zárásának a következménye volt. A veszteséget okozó befektetés kapcsán azonban hangfelvételek igazolják, hogy alkalmazottja folyamatosan tájékoztatta a felpereseket a kockázatokról az árfolyam csökkenése miatt. Hivatkozott az üzletszabályzat 5.3. alpontjára, mely szerint évente egyszer kell, az az évi forgalmat is mutató számlakivonatot küldenie az ügyfeleknek. Ezt a felperesek megkapták. A felperesek augusztus végén, szeptember elején az elektronikus rendszerből elérhető egyenlegekkel teljesen azonos tartalmú egyenlegeket átvették. Ezekkel kapcsolatban semmilyen kifogásuk nem volt, noha ezek már tartalmazták a veszteséget okozó ügyletek eredményét is. Kérdés az, ha a felperesek 2011. augusztus végén, szeptember elején rendben találták és elfogadták a jelentős veszteséget is tartalmazó valótlán számlakivonatokat, akkor miért jelentek meg 2011. szeptember 21-én a hamis egyenlegközlővel arra hivatkozva, hogy mindvégig tévedésben voltak. A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete is megállapította, hogy az alperes a tájékoztatási kötelezettségének megfelelően eleget tett.

Az elsődleges kereseti kérelem kapcsán rögzítette, hogy a Fővárosi Ítéltábla korábbi hatályon kívül helyező végzésével gyakorlatilag egyértelműen megállapította, hogy az elsődleges kereseti kérelem alaptalan, ezért az elsőfokú bíróság sem helyezkedhetett attól eltérő álláspontra. Az egyenleg kifogásolása tárgyában a 2013. évi V. törvény rendelkezései nem irányadók, a Ptk. 532. §-ának (2) bekezdése szerint pedig helyes következtetésre jutott az elsőfokú bíróság abban a tekintetben, hogy a kifogásolás joga mindkét felet megilleti. A kifogásolásra 15 nap állt az alperes rendelkezésére, mert a felperesek által hivatkozott üzletszabályzati rendelkezés az adott esetben nem alkalmazható.

A másodlagos kereseti kérelem körében kifejtette, hogy a fellebbezésben foglaltakkal ellentétben maguk a felperesek utaltak keresetlevelükben arra, hogy az alperes megtévesztő magatartása okozta tévedésüket. Az elsőfokú ítélet tehát nem iratellenes. Helyesen alkalmazta továbbá az elsőfokú bíróság a bizonyítási teherrel kapcsolatos szabályokat és a Pp. 164. §-ának (1) bekezdését is. Az ítélet indokolása megfelelő mélységben ad számot a figyelembe vett bizonyítékokról. A beszerzett szakértői vélemény egyértelműen igazolta az elektronikus rendszer működését, annak felperesek általi használatát és azt, hogy ezáltal az alperes tájékoztatási kötelezettségének eleget tett. A felperesek soha nem éltek kifogással az elektronikus úton megszerzett információkkal kapcsolatban. Bár a szakértői vélemény nem zárta ki a rendszerből származó adatok utólagos módosításának lehetőségét, ilyet azonban a felperesek nem bizonyítottak. Kifejtette, hogy álláspontja szerint az elsőfokú eljárásban tett nyilatkozatai is összhangban állnak egymással a tekintetben, hogy az alperesnek nem volt tájékoztatási kötelezettsége a nyitott pozíciók értékét illetően. Az ezzel ellentétes felperesi következtetés téves. Ismét rámutatott, hogy a veszteséget okozó ügyleteket a hamis egyenlegközlést lényegesen megelőző időpontban kötötték a felperesek, és ekkor számláik még nyereségesek voltak. A becsatolt bizonyítékok tehát a felperesek alperes általi megtévesztését egyértelműen cáfolják, a felperesek minden egyes megbízást megelőzően megfelelően informálva voltak.

A harmadlagos kereseti kérelemről kifejtette, hogy a Ptk. 508. §-ának (3) bekezdése alapján az ügylet visszautasítására csak akkor van lehetőség, ha a megbízott a bizományosi szerződésben foglaltaktól lényegesen eltért a szerződés megkötése során. Ilyen azonban a perbeli esetben nem történt. A nyitott pozíciókkal kapcsolatos tájékoztatási kötelezettség körében maga is visszautalt a másodlagos kereseti kérelem tárgyában kifejtettekre. Egyébként pedig a tájékoztatási kötelezettségének az elektronikus rendszeren keresztül és azon kívül is minden előírt formában eleget tett.

A negyedleges kereseti kérelemre előadta, hogy a felperesek teljes körű és részletes tájékoztatást kaptak az ügyletekhez kapcsolódó jelentős kockázatról, azzal tisztában is voltak. De mint azt az alkalmazottja elleni büntetőeljárásban a nyomozó hatóság is megállapította, a felperesek veszteségét a rossz befektetések okozták. Mindezek alapján a felpereseket az alperes magatartásával összefüggésben kár nem érte.

A fellebbezés alaptalan.

A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a felperesek látszólagos keresethalmazatban álló kereseti kérelmeit az elsőfokú bíróság teljes egészében elutasította, a felperesek pedig a keresetnek történő helyt adás érdekében fellebbeztek, így tehát az elsőfokú bíróság ítéletének nem volt a Pp. 228. §-ának (4) bekezdése alapján fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett rendelkezése. Ebből következően a másodfokú bíróságnak az elsőfokú ítéletet teljes egészében kellett felülbírálnia. Az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítást a szükséges terjedelemben lefolytatta, a rendelkezésre álló bizonyítékokat okszerűen mérlegelte, a tényállást helyesen állapította meg, és helyes döntést hozott, mégpedig a következő indokok miatt.

Helyesen járt el az elsőfokú bíróság, hogy a Fővárosi Ítéltábla hatályon kívül helyező végzése után

az új eljárásban ismételten elbírálta a felperesek elsődleges kereseti kérelmét is. A másodfokú bíróság ugyanis végzést hozott, amihez a Pp. 229. §-ának (1) bekezdése szerinti anyagi jogerő nem társul, így tehát az abban tett megállapítások nem tekinthetők ítélt dolognak. Ebből következően az elsőfokú bíróságnak ismételten el kellett bírálnia az elsődleges kereseti kérelmet is, és ezúttal elutasította azt.

E körben az elsőfokú bíróság a felperesi előadást elfogadva abból indult ki, hogy a felperesek folyószámla-szerződéseket kötöttek az alperessel. Ilyen szerződés azonban nincs az iratok között. A felek az egymással kötött megbízási keretszerződések 1.a./ és 2. pontjában ügyfél számlák és értékpapír számlák alperes általi nyitására és vezetésében állapodtak meg. E szerződések azonban tartalmuk szerint nem a Ptk. 531. §-ának (1) bekezdése szerinti folyószámla-szerződésnek, hanem a Ptk. 529. §-a szerinti bankszámla-szerződésnek minősülnek. A folyószámla-szerződés kizárólag azért sorolható a hitelviszonyok körébe, mert szükségképpen hitelezéssel is együtt jár annak folytán, hogy az elszámolás időszakonként történik, tehát a szerződésnek hitelezési eleme is van: a szerződő felek a kapcsolatuk fennállása alatt kölcsönösen hiteleznek egymásnak. A folyószámla-szerződés rendszertani elhelyezkedése alapján a bankszámlaszerződés egyik speciális alakzata. Lényeges különbség azonban, hogy a bankszámlaszerződés esetében a pénzügyintézet és a számlatulajdonos között létesül jogviszony, a folyószámla-szerződést viszont a számlatulajdonosok egymással kötik. A folyószámla-szerződés lényege az, hogy több különböző, a felek között fennálló jogviszonyból eredő követeléseiket és tartozásaikat egy egységes számlán tartják nyilván, és a számla aktuális egyenlege mint a Ptk. 296. §-ának (1) bekezdése szerinti beszámítás eredményeképpen kialakuló egyenleg képezi az egymással szemben fennálló követelést, illetőleg tartozást, az alapul szolgáló követelések és tartozások pedig megszűnnek. A közös folyószámlát rendszerint, de nem feltétlenül pénzügyintézet vezeti, azonban a jogviszony lényegi eleme nem maga a számlavezetés, hanem a számlatulajdonosok közötti, egymással kölcsönös követeléseket generáló egyéb tartós jogviszony, és a közöttük kialakuló folyamatos beszámítás. Kétségtelen, hogy a perbeli esetben a megbízási keretszerződések 11. pontja alapján az alperes jogosult volt a megbízási szerződések alapján általa végzett egyéb szolgáltatások fejében őt megillető díjakat esedékességgel a felperesek ügyfélszámlájáról külön értesítés nélkül beszedni. Az ügyfélszámla fő rendeltetése azonban nem ez volt, hanem a szerződés 2. pontja alapján az, hogy az alperes a felperesek ügyfélszámláin tartsa nyilván az őket illető bevételeket, és arról teljesítse az őket terhelő kifizetéseket. Ez pedig tartalmában megfelel a Ptk. bankszámlaszerződés lényegét tartalmazó 529. §-a azon rendelkezésének, miszerint a pénzügyintézet arra vállal kötelezettséget, hogy a vele szerződő fél (számlatulajdonos) rendelkezésére álló pénzeszközöket kezeli és nyilvántartja, azok terhére a szabályszerű kifizetési és átutalási megbízásokat teljesíti. Az alperes és a felperesek között fennálló, kétségtelenül számlavezetéssel is együtt járó összetett jogviszonynak tehát a lényeges eleme nem az volt, hogy az alperes az általa vezetett ügyfél számlákon mint folyószámlán az egymással szemben álló követeléseket nyilvántartsa, hanem az, hogy a felperesek által adott megbízások teljesítéséből eredő, harmadik személyekkel szembeni követeléseket és kötelezettségeket nyilvántartsa. Az ügyfélszámla nem a felperesek és az alperes közös folyószámlája volt, a perben tehát nem bizonyított, hogy a felperesek az alperessel folyószámla-szerződést kötöttek volna. Erre tekintettel a perbeli ügyfélszámlák egyenlegéhez nem kapcsolódnak a Ptk. 532. §-ának (1) és (2) bekezdésében írt, kizárólag a folyószámla-egyenleghez kapcsolódó jogkövetkezmények.

A felperesek tényyszerűen a 2011 szeptemberében megkapott, az alperes alkalmazottja által hamisított egyenlegekhez kapcsolták ezt a joghatást, ezek az egyenlegek azonban formailag sem felelnek meg a folyószámla-egyenleg kritériumainak. Mindebből következően az elsőfokú bíróság ítéletében foglaltakkal szemben, függetlenül attól, hogy az alperes milyen határidőben kifogásolta, és kifogásolta-e egyáltalán ezeket az egyenlegeket, vagy kaptak-e egyáltalán a felperesek

egyenleget, az elsődleges kereset már pusztán azon az alapon elutasítandó volt, hogy a felek között nem volt folyószámla-szerződés.

A másodlagos kereseti kérelmüket a felperesek arra alapították, hogy tévedésben voltak, mely tévedésüket az alperes okozta, és ezért a bizományosi szerződések alapján adott megbízások érvénytelenségének megállapítását kérték. A kereset legalapvetőbb hiányossága és hibája az, hogy a felperesek tényelődadás helyett jogi értékelést adtak csak elő. Mindössze arra hivatkoztak, hogy tévedtek. A tévedés azonban jogi értelemben nem tény, hanem egy tényekből levont következtetés. Ahhoz tehát, hogy a felperesek tényelődadási kötelezettségüket a keresetben teljesítsék, arra lett volna szükség, hogy pontos nyilatkozatot tegyenek abban a körben, hogy melyik felperes, melyik megbízási szerződés tekintetében, mikor, milyen tényeket illetően volt a valóságostól eltérő tudatban, azaz tévedésben. A per ténybeli és jogi kereteinek meghatározása természetesen a felperes joga. Maga döntheti el, hogy a keresetben megjelölt jog érvényesítése érdekében mely történeti tényeket adja elő. Amennyiben azonban az általa előadott tények nem feleltethetők meg az érvényesíteni kívánt jognak, vagy a tényelődadás teljes egészében hiányzik, akkor ennek jogkövetkezménye, hogy ezen tényekre a Pp. 163. §-ának (1) bekezdése miatt bizonyításnak sincs helye, a bizonyíthatatlanság pedig a kereset elutasítására vezet. A tévedésük alapját képező tényekkel kapcsolatos előadásukat a felperesek könnyedén megtehették volna már a keresetlevélben is, hiszen rendelkezésükre állt az elektronikus kereskedési rendszeren keresztül a megkötött ügyletek listája. Tehát ügyletenként, azonosítható módon, pontosan kidolgozhatták volna tévedésük mibenlétét. Ezen túlmenően a megbízási keretszerződések 19. pontja szerint a nem szabályozott kérdésekben irányadó alperesi üzletszabályzat 4.6.2. alpontja alapján a megbízások teljesülése után a felpereseknek kifogásolási joga volt, ilyen kifogással azonban egyetlen ügylet esetében sem éltek.

Tényelődadás hiányában tehát az elsőfokú bíróságnak e körben már bizonyítási eljárást sem kellett lefolytatnia, illetőleg bizonyítás szükségessége hiányában a bizonyítási kötelezettségről adott tájékoztatás tényleges tartalmának sincs az ügy érdemére kiható jelentősége. Ezért az ezzel kapcsolatos felperesi kifogások alapján lényeges eljárási szabálysértést nem lehetett megállapítani. A felperesi tényelődadás hiányában az elsőfokú bíróság az alperestől követelte olyan bizonyítás indítványozását és költségeinek előlegezését, amely nem is őt terhelte volna. Mindennek azonban a tényelődadás teljes hiányára tekintettel valójában nincs jelentősége.

Ugyanez a helyzet a harmadlagos kereseti kérelemmel kapcsolatban is. A Ptk. 508. §-ának (3) bekezdése szerint ugyanis a visszautasítás joga akkor illeti meg a megbízót, ha a bizományos nem a szerződésben foglaltaknak megfelelően teljesíti a megbízást. Ezért a felpereseknek a keresetükben pontosan elő kellett volna adniuk, hogy mely megbízásokat, mennyiben teljesítette az alperes a megbízásban foglaltaktól eltérően, azaz miben tért el az alperes a megbízás tényleges tartalmától. Ezt az ügyletek listája alapján teljes bizonyossággal meg is tudták volna tenni a felperesek, és úgyszintén kifogásolási jogukkal is élhettek volna ezzel kapcsolatban is. Ennek hiányában azonban ez a kereset is eleve alaptalan.

A negyedleges kereseti kérelmük kapcsán is pontosan, tényállítás szintjén kellett volna előadni azt, hogy a felpereseket melyik szerződésből eredően, mikor, milyen összegű kár érte, és ez a károsodás az alperes pontosan melyik, milyen tartalmú tájékoztatásával, vagy milyen más magatartásával volt okozati összefüggésben. A keresetből azonban a tényelődadás e tekintetben is teljes egészében hiányzik, így az érvényesíteni kívánt jog megalapozására alkalmatlan tényelődadás hiányában ezt a keresetet is minden bizonyítás lefolytatása nélkül kellett a bíróságnak elutasítani.

A fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján az elsőfokú

bíróság ítéletét helybenhagyta az indokolás fentiek szerinti módosítása mellett.

A felperesek fellebbezése ezzel együtt nem vezetett eredményre, így tehát a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése értelmében másodfokú perköltséget is kötelesek fizetni az alperesnek. Ennek összegét a másodfokú bíróság a fellebbezésben vitássá tett összesen 51.466.896 forintos pertárgyértékből kiindulva a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-ának (5) bekezdése alapján határozta meg, és a Pp. 80. §-ának (1) bekezdése szerint osztotta meg az egyes felperesek között érdekeltségük arányában.

Budapest, 2018. október 2.

. Hóbl Katalin s.k.
a tanács elnöke

Dr. Örkényi László s.k.. Gyuris Judit s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül: